

– »den intima sfärens etiska verklighet«. I det »analytiska rummet« utspelas en hemlig process som inte tål insyn, men som ändå åger sitt berättigande. Det är som om man läste en medeltida beskrivning av biktinstitutet; bikten är intrinsiskt god och får inte ifrågasättas.

Otvivelaktigt försöker författaren skapa en analytikerns character indelebilis (outplånlig karaktär) som inte förlänas utifrån skrift, tradition och vining utan genom egendefinition; psykoanalysen bestämmer själv villkoren för sin existens.

Detta självfokuserade perspektiv är tröttande och rubbar tyvärr bokens generella användbarhet.

Närmast patetiskt är att författaren föreslår att avdrag för analyskostnader bör få göras i självdeklarationen. Psykoanalysens etos optimeras tydligen när verksamheten är fri från extern styrning samtidigt som kostnaderna vältras över på dem som ännu inte förstått att de behöver analys. Höstens politiska diskussion om avdrag för hushållsnära tjänster har fått konkurrens.

Att man i en krympande värdeekonomi skulle acceptera en särställning för psykoanalysen är svårförståeligt. Författarens patos noteras, men det finns i boken en onödig facklig underton som skymmer annat.

Om psykoanalysen är av värde vid psykisk ohälsa borde även andra organisationer med liknande ambitioner kunna vara det. Friskis & Svettis, Svenska Budoförbundet eller Viktväktarna är några exempel.

Det är överraskande att en analytiker närmast uppträder som representant för en utrottningshotad art som vädjar för sin överlevnad. Så behöver det väl inte vara? Varför inte försöka definiera de analytiska processerna utifrån modeller av psykologiska endofenotyper som förenar biologi och psykologi?

Kanske finns det anledning att påminna om vad fader Sigmund Freud noterade i »Abriss der Psychoanalyse« (1938).

Han hävdade att »... det kanske skulle komma en tid då kemiska ämnen kunde förändra balansförhållandena i psyket och därmed göra den psykoanalytiska terapin ... helt föråldrad«. Möjligen var klorpromazinets entré i linje med vad Freud förutspådde. I så fall är kanske psykoanalysens krympande marknadsandelar en freudiansk process.

Detta är en intressant och unik bok som bör läsas, dock cum grano salis (med en nypa salt).

Ansiktsblindhet – ett psykosocialt handikapp

Vem var det där? En bok om ansiktsblindhet. 156 sidor.

Författare: Görel Kristina Näslund.

Förlag: Kärnhuset; 2006. ISBN 91-631-8279-3.

Recensent: Elisabet Bonnevier, privatpraktiker, Sigtuna.

Prosopagnosi, ansiktsblindhet, är ett psykosocialt krävande handikapp. Det kan uppstå vid neurologisk skada, som beskrivs i Oliver Sacks' »Mannen som förväxlade sin hustru med en hatt«. Patienten där var inte bara oförmögen att känna igen ansikten, utan också oförmögen att tänka sig eller minnas några ansikten – han hade förlorat själva föreställningen om ett ansikte. Sacks är själv kongenitalt gravt ansiktsblind.

Görel Kristina Näslund har träffat och intervjuat honom och ett 60-tal andra personer med olika grad av denna neurologiska funktionsnedsättning. Hon har egen erfarenhet, då hon själv har en släng av ansiktsblindhet. Åtkomman är svår att kvantitativt diagnostisera, och det finns inte mycket skrivet eller utforskat med tanke på hur vanlig den är. 2 procent lär vara drabbade, och den ärvs vidare. Ofta förekommer samstörningar: höger-vänsterförvirring, dyslexi, färgblindhet och dålig orienteringsförmåga. Vid autism och Aspergers syndrom är ansiktsblindhet vanlig.

Bara läsningen om allt tricksande man får hitta på och ta till när den mest välbekante inte känns igen är tröttande. Och så enkla insatser som är till hjälp om man bara visste och förstod! De drabbade förstår ofta inte själva, förrän de möter andra som kan berätta. De har trott att de har haft svårt för sig, och inte vetat hur de ska handskas med problemet. Inte vågat berätta.

Hade Aleksandr Solzjenitsyn kunnat ge besked om huruvida han träffat Raoul Wallenberg i Gulag om han inte hade

varit ansiktsblind? Och om den som frågat vetat och inte fokuserat på bilden av ansiktet, utan på andra kännetecken, hade resultatet kanske blivit annorlunda. Prosopagnostiker kan vara goda vittnen genom sina iakttagelser av detaljer.

Görel Kristina Näslund är författare, legitimerad psykolog och medicine doktor. Hon är beläst och rasande kreativ i sitt skrivande. Exempel på tidigare böcker i hennes rikliga produktion är »Borderline personlighetsstörning« och »Lär känna psykopaten«. Hennes böcker väcker tankar och vidgar omdömet, så att vi bättre kan se människan.

Vinnare i boklotteriet

Följande personer har vunnit Åsa Nilssonnes bok »Ett liv att dö för« från Bokförlaget Forum, som lottades ut i nr 50–52/06:

Ritva Lindahl, Stockholm

Mari-Louise Lerjesten, Borås

Björn Lindquist, Örebro

Annika Wassberg, Borby

Vi gratulerar vinnarna och tackar alla er som deltagit i vårt boklotteri genom att sända in vykort.

Ni som inte vann den här gången, ge inte upp! Det kommer fler chanser med nya spännande böcker.